

ԻՄՔԻԲԻԿ

ՅԱՐՏԻՆԻ
ՇՆՈՒՄ ԲԱՅՅՈՒՄ

ԳԻՆԵԷ 10 Կ. ԳԻՆԱՌՆԵՐՈՒՄ 12 Կ. 1909, Հարաք, ԴԵՎՏԵՐԵՐԻ 19-ին. ԹԻՖԼԻՍ, № 51.

Հ Է Յ Ե Ա Ն Գ Ա Ր ՈՒ Մ Է

Բ Ա Ց Ի Ա Ծ Է Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ր Գ Ա Գ Ր Ո Ի Թ Ի Ի Ն

1910 թ.

5

ՏԱՐԻ

ՄԱՔԱԿԱ

5

ՏԱՐԻ

Երգիծարանական-ստորական պատկերազարդ շարքարարիքի
 «ԽԱՔԱՐԱԿԱ»-ն մ'իսկ գունատիպ պատկերազարդ նայ շարաթանթնթն է:
 «ԽԱՔԱՐԱԿԱ»-ն նրատարակում է ուսական և կրթական բնույթի թերթերի օրինակով
 «ԽԱՔԱՐԱԿԱ»-ն շարունակում է նոյն ուղղութեամբ, նոյն արտասանքի և զտաղտ կրգիծապան-
 ների մ'անակցութեամբ, ինչպէս և անցեալ տարիները:

ՄԵՐ ՄՇԱԿԱՆ ԱՅԻԱՏԱԿԻՅՆԵՐՆ ԵՆ

ԳՐԻՉՆ ՈՒ ԹՆԵՆԵՔԸ ՆԵՐԿՆ ՈՒ ՀՆԵՆԵՔԸ

«ԽԱՔԱՐԱԿԱՅԻ» ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԸ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ՄՏԱՆԱԼ ՊԱԿԱՍ ՎՃԱՐՈՎ

„ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ“

Գրական, բարոյական, հասարակական և առևտրա-արդիւնաբերական լրագիրը, որն առաջմ գոյս է տեսնելու շարքեր երեք անգամ, կիրակի, շաբաթաբթի և ուրբաթ, իսկ սպաղարում ամեն օր:

«ԽԱՔԱՐԱԿԱՅԻ» ԲԱԺՆԵԳԻՆՆ Է՛

Ա Ռ Ա Ն Չ Ի Ն

«ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԻ» ԲԱԺՆԵԳԻՆՆ Է՛

Ա Ռ Ա Ն Չ Ի Ն

Տարեկան 5 ռուբլի
 Կէս տարին 3 ռ.
 Երեք ամիսը 1 ռ. 50կ.
 Թիֆլիզում տարեկան 4 ռուբլի

Տարեկան 7 ռուբլի
 Կէս տարին 4 ռ. »
 Երեք ամիսը 2 ռ. 25 կ.
 Ամիսը 75 կ

«ԻԱԹԱԲԱԼԱՆ» ԵՒ «ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԸ» ՄԻԱՍԻՆ ԱՐԺԵՆ

Տարեկան 10 ռուբլի
 Կէս տարին 6 ռ.

Երեք ամիսը 3 ռ. 50 կ.
 Մէկ ամիսը 1 ռ. 20 կ.

Հասցեն Թիֆլիս. Редакция „Хатабаза“. Հետադրով Թիֆլիս. „Хатабаза“
Արդատամանից Tiflis Ganeas Redaction «Khatabala»

«Սուրհանդակ»-ի № 45 և «Առաջարկա»-ի № 51 Թիֆլիսում միասին արժեն 10 կողէկ:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՒՐՈՒ-ԹԻԻՆՆԵՐ

Ի նկատի ունենալով այն հանգամանքը որ մեր բամանորգները, որպէս իսկական Առաջարկախաներ, կրցանկանային իրանց շքաններում էլ տարածել մեր թերթերը՝ որովհետև «Առաջարկան» ամեն մի բնույնի համար անհրաժեշտ է, որ տխուրութեան զեղչում էլ ընկերակից լինի, այլև «Սուրհանդակը» որ կարևոր է շիտակաւոր հասարակութեան, ուստի այս անգամն էլ ուղար-

կում ենք խոնարհական բաններ, պարտաւորացնելով օրինաւոր մարդկանց շքանում տարածել այն՝ բամանորգարութեան համար:

Որովհետև տանը մտանում են և բամանորգները առքափելի ազմուկ են բարձրացնում հերթին սպասելով—ուստի խնդրելով պատիբորում ենք մեր համախոն կուսակիցներին, այլընձանկան կարգով զոյգ զոյգ կանգնել և հերթին երկխոնարկութեամբ սպասել:

Բամանորգներին խնդրում ենք չը մո-

ռանալ որ մեր գրասենեակը բաց ամեն օր է զինքը՝ ստուստեան 9—3 ժ. և 6—10 զիչ. և որ գտնուում է՝

Սերգիևիկի փողոցում, Ազովի բանկի դիմաց, կեր Միրզոյանների տանը № 1, մուտքը հանդիպարս օրաներից:

ՄԻՐ 1909-Ը ՈՒ 1910 ԹԻՎԵՐԻ Ր Օ Ս Պ Ի Ս Ն Ի Ր Ը

ՈՒ ԱՅԻՆ ՄԱՇԻՆԻՐԸ

Տարին վերջանում է, վերջանում է ու էտու համա ուփքո դուզիւմ, վտր

հաուց սակին արգա անի, միք շեռա-
թարալա» կուսացիութենի հաշիւ հե-
տարբ:

Իս էս Էնդուր իմ ստում, չուճքի իս
էլ սիրենիքը շուն ու զուգը էլ սիւ-
զարթիք, շատ իմ սիրում հաշուառու-
թիւնը:

Մէ Էղեղեցու ծում ու ինզիկ հաշի-
ւր թէլիկ զուգը, մէ զիպլիտիս շօտի
հետարի համաթէլիկ խօսում էր, արա մէ
ըկաեցին, մէ պոլիտիկուրն պարտի
հաշիւ հետար, ուստի շատ կու պա-
հանջիք, զիպիմ միք խաթաթիք, իս
միկ էլիսմ կու ճանչնամ:

Այ, կցիմ:

Աստուձ կինք տայ հայուց սակին,
էս տարի էլ ցաւ ու չառի օրիք բաշէց,
համա չուճքի միք կուսացիութենի ու
ուստի միք սակութար, իմ կամբով ժա-
մանակին անձրեւնիք էկաւ, էտու հա-
մա էլ ձմտան համա մէ քիչ հու պա-
հնից զեղցին. հիմի զուրթ է, անհայ
տարիներու հանդի բախցած չէ, մազ-
բամ փուրի խիտ կարբիք ունէ, միք
պարտիւն կարբաղից փուր, ով փուլ
ուզէ՛ զուրթ անէ ու կու ստանայ,
ինչպէք քէ՛վք զուզէ: Փուրի համայ՛ չէ
ստող չկայ, Աստուձ սող պանէ խա-
ղիւններ, փուլ էլ փուր չի, հուզը իս
էնդի է, մշակեցիք ու կիբիք:

Միք կուսացիութիւնը Էնդոզմ շալի՛
էկաւ, փուր սակի զուրթիքը կարբա-
ւուրիք, Աստուձ սող պանէ միք էշ-
միտանին էլ, նրա Կաթիղիուսը, արս
թախար, թախտի մող էլած լիճ ու
ճեմարանը, փանթն ու միտարանութիւնը
ն այլն է այլն:

Կաթիղիուսի ննդութիւնին, սակը
միք է պարտական, միքս խաթարա-
լիտանիք, փուր մող չէլինքը, փունչի՛
էլ չէլին կանայ օտիկ:

Չուճքի սուլթան Արդուր-Նամիղը ի
ճնէ մուրտա խաթաթ ու փիս պոլի-
տիկութիւն ունիք, Էնդուր էլ միք զա-
բուլ չէլինք, փուր նա սուլթանութիւն
անի, միք կուսացիութիւնը հետի օլին
էկաւ նրա Էղիլին, հետի օլին, փուր
նա հիմի Էղիղի քուշից Ալտանի քուշ-
կուսմ հետի ու խուղիք է պահում:
Մնչ:

Չուճքի Արդուր-Նամիղի հալով սիւ-
զիք Մամանը լաւ մարթ էր, էտու
համա էլ նրան նստացիութիւն տախտի
փայա ու միքը կի չուզեցանք նստիլ
էնդի, չուճքի իս զիղիք իմ խաթաթիք

հասնանքու մէջ, սակի իրիցիփոխու-
թիւնն էլ չիմ ուզի, փունց թէ սուլ-
թանութիւն:

էն էլ իս իմացիլ իր, փուր մէ փե-
տեմէն բան էլ կու զուս գայ, թէ էլ-
գա էլ Էնդուր սաթ, փուր թափառութի
անիք Արդուր-Նամիղին ու Մամանից:

Աստուձ կինք տայ հայուց սակին
էս բանիքը ին փուր արինք, զիթա-
րուայ, տեսանք փուր նահաթ տիղը
Ղզաբաշի խալիք կոտորում է կոնցի-
ստացիկ համա, Մամիկ Ալի շահն էլ
մէ չուճքի փայա նստամ՛ փունց զիղիք
էր զպի, փունց նստում, փունց կոն-
ցիստացիութ է տայի, փունց մոնտախու-
ցիա, էտու համա էլ փոխիլ տարն ու
լա է փուր էլի իրա փութիւն նստե-
ցիլներ, թէ էլ, էտիք բիշ անդիլիքը
կախին, արանք Էնդոզմ աղաշանք պա-
ղաւանք էին անում, համա զիմիշ շա-
րիքը, փուր քնան թէլչուք, չուճքի ս-
տում էին, փուր ճամփերը փիս է, կո-
տէ. համ էլ մի զուրի ունէ հարիմ պա-
հելու միք աղիբբիցը:

Իս զարու չէի, փուր տարեկան
քառասուն թումանն էլ տանուլ տա-
լին էս զիլից իրաճակն էլ չզնայ՛ ա-
սիլ իս զիմեփրան մարթ, ինչ լալից
կոնիմ, կոտէ, էս թաուր տիղը: Հաշի
Ամբարբուսը զուզիք գնա, համա Փա-
ւալանբաղը չիմիցի, ՎՄշակումս՝ մի կու
կուի կոտէ:

Չուճքի խալիքը շատ էր նեղում
խարէրից ու ճաթերից, չուճքի
շատերն էլ իրենց զլիններ ու մէկէլ-
նենէ էլ ուրէշներուն՝ հենց էին սպա-
նում կոտորում, կոտիս, աղբալսանում
էրանց զիլները զիմած լինն. ան թէ չէ
կոտորաւ ու կարաթֆիլ լինին, փուր մէ-
կէ ասորին էլի զուս գան, էտու հա-
մամ էր մոզանցիլներ, փուր էտարի
աշիբբին կիբչը լլի (Վայ զարգիս թէ
չի լլի) էտու համա էլ կանչեցիքը շալ-
լիչ ասացիլն: Հիսմ նա զպիս է ու
թէլիլ խալիքը զուզէ ու էտու համա
միլ ինթիլքը կու տայ, միքը աշխար-
քին էլ փէշ կուտանք:

Չրամանք արեցիլներ, փուր էս տարի
փուշ Չատիկ լլին, փուշ Չրոտի՛նք ու
փունց էլ նուր-Տարի:

Քաղաք տարութիւնի համա կի, էլի
կու փէքը անինք:

էս մինձ մինձ զուրթները պատիկ-
ներուն էլ հաշի ու նէտա չըկայ:

էկող տարուայ համա թէ կու սպ-
լինք, շատ բանիք կու մոզանցիլ: Մեր
պարտիկ շիններու համա՛ ով փուր
աննիկ է կինի զուղիք, թէ փուր մէ-
կին համա ու էն մէկն էլ արսն արտով
ուզից: Եշնելու սաշիկերանց էլ կու
նշնիք — չուճքի ուստի լաւ է նշնիլ,
քանց թէ նարումը (օրի մէշ) թըսչ-
կոտելու:

Ով փուր խիլք չուճի, միք պարտիւն
նրա համա էլ ինք փէքը անում խիլիլ
ճամփա էլ ինք շանց տայի:

Ում խիլքը շատ է ու զու է տայի
համ էլ շարչուում է, միքը նրա համա
էլ շոփա կու բաշէլք:

էս թագա տարութիւնին միք փէքը
էնք անում աննամուս զուրթներուն
նստուսուսը շինիլ Համէլ Սիւ ու Կա-
պի ծովիլքը ցամաքանի: Սիւ ծովի
փրէն, ցամաքուլց էտը փուր սպիլիլն
մէշանիք անիլներ — զարում կուլի՛ ան
Կասպի ծովը, փուր ցամաքի ու նաթիլ
Փուստանները զիմիքը փրէն լաւ կուլի՛:
Կուլի մաշ, կուլիլ:

էս միք բամբուրթիւնու համա էլ
զիվ էլ. մէկէլ ծրտի պտիլ բաներու
էնք էլ չինք խօսում, թէ՛ փունց մէք
բարեկամներուն հաուց շօտիքում տիղ
կուտանք, նէրն անիմած թէ փուշինչ
չեն շինի. տանուլ չ կուտանան:

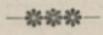
Անգութներուն համա էլ փէքը կոնցի-
ք, ան թէ կու հրամայիլներ, փուր վաւաց
ճամփիքը էլի համբրին. Չրամանգար
թէ բաղաբը փուղերը պարտով է
փրկանում ու շուրն անում խող ու
զեչիլ տայի ու նալոզիլներ կի աղբաւ
խալիլ փրէն էլի գրում:

էս էնք էս:

Ու շուրց տուղներու համա թագա
զաթիլներն կու մոզանցիլ, անցուղներուն
ան կիբն ան խամզին ու թէ էլ զպա-
հան անի, ցիխ շարտին. իծում էլ մի-
թոմ փունչին, հաուց սակի բարեկանե-
րու լլինն ու սակի զորմիշ փրկիչներ
սուխն մէ կոնց զիթաղաւ, այ — հի-
մի էլ փուր չը զուրիք միք թախարա-
լիճ բամբուրթի, բաւ միլ պէս նա-
մարդ մարթ, ով փրէն աշիբբիս փայ
մէկէլ զուրք լլիք:

Ըսպատում ինք միք Չուզարին ու
զպակցիլներն:

Դատարար Կոստանուզեան

Ջերդ բարձր գերագնացութիւն, Գաբրիէլիչը, Տիտոզիներ ժաշտակաւի համար էլ լաւ կը լինին. Տեւ-
նիչ Գետական Բուժարան... Ախտա սր արանք էտեղ են, արանց կըլ ուղարկենք Հետաւար Արեւելք, Խա-
ղօսարկներին էլ հաւատա կը ծննէին:
— Է՛ս ստու՛մ էք էլի. դրանք իրենց հետ մեզ էլ են խայտառակում:
— Հաւատացէք չի, Ջերդ բարձր գերագնացութիւն, ուժեղ են Է, ուժեղ:

— Ի՞նչ ուզում էք սա՛նք, բայց Գետական
Բուժարանի սնցում լինելը սակե՛ր լաւ է. դրանք
զոնձ և հայտնում են և ժաշտակաւի են
զուրա գալիս... Իսկ մենք՝ հաղի. միայն կա-
րգանում ենք սաններս փոփոխել:

ԳՐԶԻ ԿԱՏԱՆԵՐ

1-ը, 1-ից լուս, 3-ը քեր 2-ից լուս

1

Լուս է, մարդը մտած օրից
Միտք մեծանկը նամբ թառ...
Բանն թէ խոսի և իր լիզով
Օգուտի տեղ միշտ զնա տայ:

2

Լուս է, մարդը մտնելով վախար
Մեռնի աննիս չքանալ...
Բանն թէ ապրի և իր կեանքում
Ոչ մի բանի, պէտք չզայ:

3

Լուս է, մարդը սօրոցում,
Իր կապերով խեղճի...
Բանն մեծանայ և իր կամով
Վաս կհաջ նեա պատերի:

Մեռնի

ԱՆՓՈՒՂ ԱՆՓՈՒՂ ԲԱՐԵՆՈՒԳԻՐ

Լարսանաքերի ՄԱՆՔԻՆ

Քեռի զան

«Պաթարներ» 47 հոմերի մէջ գրած գրա-
բանագիրը այդ սպանաթ ինձի հասցնելու
Չուճի չիտի անհայտելու ի կշիւր, մուսուսն
Ղապաշի Մարգարին հասար հուսար կարչիս
կը: Յուրիչ վախթ մէջ նաւ սո կարբերս
հարցերի իս: Նէջ բարբ իս թէ, Ղապաշի
Մարգ. ր, սնգը է պակաս, թէ մարդը, ա-
նթիք իս, թէ մարտ: Յունտը թառ աշ-
խարհը, շեղիւմ ծորը զՔիջ հարցնելու կը:
Նորը թէքը հարցնող Նէջ կայ: Հարձայի-
սայ, գարար շուսի, բերի զան, չքանալերի
կարբերս էլ իս Նիքի, ձեր հասարիս ու
նանիս, ձեր ծանն սլ շինիս, մեղք իր:
Ապրին ցերկին քեռակիս, մեր ծամը շի-
նեկիս պրծածը, Էւելցած փարաներն սլ
գրկեցիք: Փոթի, աննք սլ ձեզի պէս
անհայտել կին կշիւր, զան գուտ կին շը-
կի, փարայ մարային կը: Հիմի սալը
կանիս որ, մեր զրկած փարաներով՝ նամ
ծանն ին գրիս բերի, նամ էլ մէ լուս վար-
ծատուն ին շինի: 5000 մանթ էլ Էւել-
ցի է: Աս բարեալիս նեա, մէ բարեալիս
սլ Փոթի գրկեցի, որ ձանթի փողով Էւել-
ցած փարաները ձեզի հասցի, որ զայք
սլ ձեր ծամը գրիս բերի, ձեր մարգարն
հանցի: Համա ես գրեմ սլ, 5000 մանթ-
թէ ձեզի չի պղտ, ձեզի մէ լուս կարտ դա-
տումի տեղով մտածի իմ, Էս զանթ օրս
գրեմ կը, արթեկին կշիւր:

Ղապաշի Մարգար

ՅՈՒՆԿԵՐԱՅԻՆ ՍԵՈՂԱՍԿԻՍ

Էս կախեալ գիտաշուք զան հարկի գա-
տարանա: զգաւանդեալ պրկեման, միշտ
հարկաւ ի հարւածոց, հարկցաւ փայտն կին-
դանի խոզմարեանց, իբր ի գաղարկուս
վիշապին պրկեմոյ:

Անուշա այս հաստան աւելի շատ կը-
հասկանան ընդ-Գորցի կարգադրութիւր,
զան նոյնիսեր ամբ 11-րդ համարում ընա-
կարան: Ստեփան Մայիսանի շարժում,
որից նախէի նամար կտանք նեանեալ կտորը,
Էմ յայտնում ես սակ նե: Էսթի
նոյնիսեր լոկ բառի ներ նշանակելին,
ստանք շարժք նեա անբամանի կեր-
պով միտաղծ ֆունկցիոններէ և այն
վիճակնեան, շարունակելով նոյն միտա-
րը բացատրել՝ սակ եմ (պ. Արեղ-
եանի) ըստաշին բացատրութեան մէջ
նոյրը բնորոշում է, իբրի ֆունկցիոն
արտայայտող ձև, իբրի մի ձև, որի
նեա անիպիկ կերպով կտարած և նրա
ֆունկցիոն: Իսկ երկրորդում՝ նոյրովը
լոկ ձև է (մեծ մասամբ) նոյրովեան
վերջաւորութեաներով կողմում...
Երկրորդ բացատրութեան մէջ պ.
Արեղեանը անուշա գիտարարութեանը
բամանակ է նոյրովեան ձևիչ նրա
ֆունկցիոն: Նոր-ղարցը № 11 նր 31
ընդ-գործից՝ շրտարակիչներն ձեւ
նամար նե սակեմում այս ֆունկցիոն
սխալասիրուն էլթէ ընախորձ: Ստեփան
Մայիսանին այսպէս է իմզգում հարկելու:
Էլ թէ պահանջներ... զան Սնայածներից,
Փունկցիոն

Ինչ լուս կլինել,
Որ լրման ժամին,
Կըր Պոլիս վան
Մաւս սարունայ,
Ինչէկի շրպատ
Մասնում շնորքին,
Թողէիր թէկուզ անկո՞ւ ու սեւաւ:
Ստանն զտորիք թիւերով գնեամ,
Կր բարձրանայ իր նոյրով բեզարած...
Ու կը նսրիկիր մոտայած կեանքով,
Ու նսրիկտ կաննր խեղճ դարձած
նոյրին:

Ա.Ա.Արց

Պա. Դուք ցանկանում էք, որ ձեր աշ-
րական անպատեան սեռի քան զքեմ, բայց
չէ որ այտեղ միայն շինարարութիւններ են
գրւած:

Մ. Այն հենց այդ պատեանով էլ, ձեզ
նամար զըսար չի լինի, մէկն էլ ձեր կող-
մից գրելու:

- Դուք ծանօթ էք իմ կեանք նեա:
- Այ, բայց չեմ ունեցել ծանօթանալու:
- Իսկ դուք ճրակից գրեւէք, թէ նրա
նեա ծանօթ վրեւը բազմաթիւութեան է:

ԳՐԱՌՈՒՆՏԱՐԷՆ

Մեր նոր փրկիչ տէր պաներու խո-
ւանք: Էրան տակննրան գտնուելին:

Տէր պա սասանը թէկերի աշխար չի լուս,
մեծ օրը ես փուռչաի կըլայ՝ ես մտաղ,
սասար նամար սլ պան կարթացած իրեն,
խաբերք ես աղթիքները փուռչաի պէտեակ
պէտեակ կթաթի, Էրպիներու, անկանե-
րու, թախածներու վրան սլ պաղ սխաղծ
կեայ:

Տէր պա սասանը, կեօր մեկնել ըլա, որ-
թաթին միւր կուտ, կեօր օրթաթի նեղ
ըլա, մէկ տեղ նայի միւր կեման:

Տէր պա սասանը խայրէթ կանն այլ
պանը ուրիշ շարժել ըլա, սեւա զուս ըլա
իրեն ըսթել:

Տէր պաները վառելի աքջայութին կը-
տարին, սեւա իրենց պրեւած ձանդախով նա-
թին շրտակ թուճաթ կտանի:

Տէր պաներան Էկեր սուչիքը անկա՞ծ
տարծ ըլային, շոխան այսին սլ թուճաթ-
թի մէջ կըլային:

Տէրպաները իրենց հասցեցած, մէկ պան
կեղցի կտան, Սեւած մեր մեղացի փար-
կեցի էլ, կտան, գուտը խոպի ժողո-
վարին սլ տեղեւ թուճին կանն քի: շի-
տակ է, իրեն մեղք է: չէ պալամ, տէր-
պաները շրտակ կտան, իրենց մեղք է
որ մեք կտաններ կըլարբեր:

Տէր պա սասանը՝ պատարաք կանն, մար-
մերս ս. սեղանին վրան է, միթքը ժողո-
վարթին ձեպին մէջ, նոթի մի հարցեցաւ
ան Աւաւ տայ:

Տէր պա սասանը՝ շատած պանին տէր կը-
լա, սասած պանը ինքար կանն:

Տէր պա սասանը սխալ մահացու մեթ-
քին էնի գր, սխալութի գաղաղման է-
քիչէր ցորէկ սաստատարմանով կանն պէզ
սթեկներ ինքս անաւ կեմով:

Աւաւ չանն, Էկեր տէր պաները քիչ մէ
կտաները ըլա, կրիս սխալարթով ու-
նեան, նեկմեթեր խոպանեակ օրացուց
կերի:

Տէր պա սասանը, Էկեր թուճի խոպու-
ըլանքն փակմը սխալացուս օրթաթ կըլայ,
նաթիւներ թուճի կեպան, փուռչաի կտակ,
մեքը մէք մեծա կա, սխալութի կտակ, սե
նսրեցիւ Աւաւ ի մէջ գրախոսին ծառ մի
Էկեր մէք ապա է, սխալացուս Էկիթով

ցիք փոց հասարակ, բոլորը թփ արին, բտեղ-քնակն կնկրան հախ պես տարածեցին, թէ տղարմաճիք անբեր յայերթացեմ են: Եւ մի ասոց չկայ, թէ հուշարը փոց հասարակ է յոպարդ-լոպպոց պարծնալը չի, Ընտից պարծնային: Էրբ որ զգուխ հրերին: Գրուսան ասած, զիպր ծաղը չկայ որ հետին, զիպի իշխանաւորներն են Մնացի, նրանք էլ հարուստներն են և իրանց զորքն է խնգներին թայնին ու իրանց ջրին: Հաստացել:

Չաւել-Չուհուներն էլ, լաւ գործ ունեն, Աստած նրանց թիւը շատացին, փոխուելը շատաղ ուսելով, զինի հոնմելով և զուգան-նիքըն նարբի հազարով են միջացներն, նրանց համար մի թաս զինին լաւ ու, քան թէ մի գիղը:

Հասոյի Թատո

ԹԱՏԻՐՆ ԵՐ ԳԵՂԱՐԻՏՏ

Արիստական քառան

- Յն երթման
- Հայոց թատրոն
- Չինչ տեսանեն:
- Գասարկութիւն:

Հաւարարի քառան

Անցայ ուրբաթ երեկոյան թուրքերէն Ներկայացուեմ Հաւարարի Մոր-Գրամ Թատրոնում, շատ յաղից անցաւ. զիրիստա-տարները ոչ թէ կարողացել էին իրենց զե-րիքը, այլ անգիր էին արել, ծանախող վազը իրում: Յուշարարն բարբովին մտա-ցած, այնպիսի աշխուժով էին թուչկուում ընծի վրայ, որ անստղը իրեն թատրոնում չէր երեկուցայում, այլ կարծես տեսնում էր իրողութիւնը:

Թատրոնը ծայր ի ծայր լին էր թուրք տղամարդկանցով, որոնց մէջ աչիք էին ընկնում 5-6 երեւ միայն, իսկ ընծի վրայ կիտ զիւր խողար էր տղամարդ:

Անտաքիւններն հասարակութիւնը ձիա-խտար ծիով թատրոնը այնպէս լցրին, որ չը ձիազները կապիտմնի գտան, մինչև որ փաշու, թեան անգամ պ. Սաֆարեանը, բա-ցառայն ծիի ոչմը, թէ ինչպէս նա օդա-պարիկներ է բարձրացնել և կարող է թա-տրոնն էլ բարձրացնել ու տանել Գալուստի-սի փողոցի վրայ ինչնեկ, ուստի այդ զբարգրութեան առաջն տանելու համար, ինչպէս չը ձիակ:

Թուրքերը այս բանից երկեղ կրելով, դաշարեցին ծիկ, որովհետև Հաւարարից աւելի ծոտ է իրենց անբեր, քան Գասար-կութիւն:

Նոյն թատրոնում, կերակի երեկոյան Մոր-Գրամ և ընկերութիւնը Ներկայացրեց Ներպպիք Օսելլո յայտնի պիեսը,

Այս անգամ թատրոնը լցել էր չը տես-նած թաղմութեամբ, որոնք իրենց շատ լուրջ էին պատմ և ուշի ուշով հետևում էին զերակատարների ամեն ի շարժան-քին ու տրամադրութեան, թէպէտ մէկ-մէկ էլ անկիւններից հարձակ ծարրաւ բացա-րանում իրենանք էր լուսւմ, բայց խաղին չէր խանգարում, որովհետև զբանների պոչից փաղբիլը սազում է:

Օսելլո (պ. Մարգարեան) իր զեղեցիկ մե-ւերով, շարժումներով ու մտածում խողով, աչիք էր ընկնում:

Եղբայրի ժամանակից կնոջնայի Մնա-ցած ծարրիկ ատամ էին, որ Նուցն (պ. Սաֆարեան) մի բիշ պ. Սաֆարեանից բոլով է եղել, բայց պ. Սաֆարեանը հաս-տատեց, որ զա ստաւ է, Նուցն իրենց էլ կարճ պէտք է լինել, որովհետև կարճ մար-դիկ անկի խորմանի են լինում և որով-հետև ինչն էլ կարճ է, ուստի Նուցի զերը յաղի տարաւ:

Ինչպիսեւ (տիկ. Մամուշարեան-Մարգ-արեան) թէպէտ մի բիշ թոյլ էր, բայց ոչ ա-տանց պատճառի, այլ երեկոյ Օսելլոյի կի-նը զանաղով, մտածում էր, եթէ յանկարծ իր ինչպիսի անտարին էլ Օսելլոյի նման սեանայ, ի՞նչ անի, ապրի նրա հետ, թէ բաժանալի:

Իսկ զերակատարները իրենց փողոցի զերկում գաւ չէին:

Հասարակութիւնը Ներմ ծափահարու-թեամբ վարձատրեց պ. Մարգարեանին և պ. Սաֆարեանին՝ մի բանի անգամ թեմ գաւ կնայելով, ապա լաւ տրամադրութեամբ կնայում թատրոնից:

Բախսո

ՊՈՍ-ԱՐԿԸ

Ա շ ա ր Կ. Զուպչի Կարօն.—Անգոր-բարբերը կարող են Նեղ տար և սե-ղից պատում, երբ փողը յանմեք մեզ ուղարկելու համար. էդ պատի ծառայողները լաւ մարդիկ են, մեք նրանց աւելի ենք նուստում, քանց թէ զործակալ-երեցփոններին:

Փ Ե Լ Ի Է Տ Օ Ն

Ս Ի Բ Ո Ղ, Ս Բ Տ Ե Բ

(Պեմա, կարելի է օգտուի համար)

(Մարտն ցոյց է տալիս)

Իկ յայտնի չէ, թէ որտեղից, բայց այն-քան գիտեմք, որ Մարտն իմացաւ Կարօն և Վարխայի սերը և այդ պատճառով մի նամակ զրեց Վարխայի ծորը: Ծարդիկ տիկին! Մտղամ Բախսո,

Հեռու ծափից Մի բան յայնց- Ինչ էր Մնացի- Թեղապարիկ... Ինչպէս էր թողնում Կերտ Կարօն Ինքն ընտանիքում, Ինչպէս էր թողնում Դուք ձեր աղչելու Լպտամի ծոտ: Այն յիմարի մտ... Դուք ենթադրում էր թէ Նա բան գիտէ Այ, սխտարում էր Ոչինչ չը գիտէ... Այ, լսելի:

Նա պարծեցել է թէ Մարձնացուա Կարօր Փարպեցուա Լաւ, անգիր գիտէ, Աստ և բարբը, Աստա չեմուշը Ենկնա խարձուք, Մեղքիկ մտացեր... Նա մեղ խաղել է Նա չի պարագում, Այլ ձեր աղչելու հետ Մարխանութեամբ փամեր է կորչում... Նուպանք թէ ոչ: Ծարդիկ տիկին! Այս բոլորը ես Տեսաւ տանմին...

Վարխայի մարդիկ կարծեցի կակաչի նը- ման, փրեց Նուրհուսի նման և կարծեց տը- ճից իրան ծոտ Կարօն հայր կոչակար Ա- լերանին:

Ալերանը ուրբա ուրբա կեաւ Նա կար- ձեց բարի հարմար զարկ էր իրան ծուշ- տարի զամուս... բայց տուն ծանկելով նա այլ բան տեսաւ. Վարխայի մարդիկ փըր- փրովով գետի և վաղեմ զամուս նման, տրոտաց կայմակի պէս ինչպէ Ալերանի վրայ: Մարդիկ! Դու չեա ամաւում,

Այլպէս եմ պատմում, Այդ փոշ մեծ տղան, Խեղտ Կարօն:

Ալերան: Ծարդիկ տիկին, Կարօս, իմ տղան! Անպիտ աղին է, Չը զիտմ գաւ բան... Այն, պատգամներ: Դու, յիմար, աղէտ... Նա մեր անուշը, Նա մեր արուշը

Դարձրեց ջնչին կեղա: Նա չեմ հասկնում, Անպէր ինձ պարզ... Ո՞վ է կեղատում, Ի՞նչ է կեղատում Այդ ձեւ մասին էր Այլպան շատ խոսում: Ինչպէս չը պիտի... Մարդիկ! Ենթար կոչակար,

Ալերան: Այն յիմարի մտ... Դուք ենթադրում էր թէ Նա բան գիտէ Այ, սխտարում էր Ոչինչ չը գիտէ... Այ, լսելի: Նա պարծեցել է թէ Մարձնացուա Կարօր Փարպեցուա Լաւ, անգիր գիտէ, Աստ և բարբը, Աստա չեմուշը Ենկնա խարձուք, Մեղքիկ մտացեր... Նա մեղ խաղել է Նա չի պարագում, Այլ ձեր աղչելու հետ Մարխանութեամբ փամեր է կորչում... Նուպանք թէ ոչ: Ծարդիկ տիկին! Այս բոլորը ես Տեսաւ տանմին...

Ռոնիկը վայ է. չունիկը ցաւ է...

Նորոտիկն Կովկասի հասեր

ԳԵՐԲԱՆԱԿԱՆ ՆՈՐ ՏԵՄԱՆԻ ՆԵՐԿ

„ՊՄՏԻՆԵ“

Միտիան 20 կողմից տալիս ենք 1 փաթեթ ներկ և 1 փաթեթ պրոտորա կանգնացած գրչի, որով ամեն մարդ կարող է ստանց մի գծարտա-բնան ներկի ամեն տեսակի (2 փունս թաշ ունեցող) կարողանալ, ինչպես նա կանանց և աղամարդկանց պիտաներ, զուլաներ, լնաներ, կրտսգաներ և այլն և այլն:

«Կյօսան» ներկով ներկած կտորեղենները ոչ մի դեղքում չեն խտանալ: «Կյօսան»-ը իր էփանոթեամբ մատչելի է հասարակության բոլոր խա-տեղին:

Գրչիներ շարքում ունենք նաև «Зашитный» գրչի, որը ստանձնապես պիտանի է քննարկանքներին:

Ամեն 1 փաթեթի նաև տալիս ենք «Կյօսան»-ի գործածելու միջոցը, զոր-ամ աստղերն, հայերեն, վրացերեն և թուրքերեն լեզուներով:

Գումարով գնողներին զգույն գեղջ:

Օտար քաղաքներից պատվերները կատարում են ամենայն ճշու-թեամբ, ստանալով նախավճար:

Մեր հասցեն ԳՐ. Тбились, Краснопорская ул. д. № 11

М. М. Купальянцъ.

10—2 Կառավարիչ՝ Կ. ՔՈՒՓԱԿԱՆՏ

—Որդեակս, հարգ անգամ սակեմ թող-մի ձիերի, թե չէ կը մեծանաս, յիմարի մէ-կը կըլինես:

—Ուրեմն, հարիկ, զիս էլ փոքր ժամա-նակ ձիակ եմ:

Սէ.—գուր խնդրում էր իմ ձեռքս, բայց միթէ գուր չէր տեսնում, որ մեր անյար-մար զոյց կըր, եւ ըստորովին երիտասարդ եմ, իսկ զուր ձեր:

Սու.—Ս, խնդրեմ, դրս վրայ ըստորովին ուշադրութիւն չըսածներ, Կարող եմ հաստատել ձեզ, որ իմ տարիքիս՝ զուր էլ նայեքան ձեր կըլինիք, որքան եմ:

—Առաջը խնդրեմ, ինչու համար զուր ամենանցար օրերով Եմնայի եմ:

—Որովեւեւ կը ձեռն առնուցեմ մահանցը:

—Ինչպէս:

—Շատ հասարակ կերպով՝ նա ինձ կարա-կանապէս յայտնեց, որ եթէ եւ չամուսնա-նամ վրան, ինձ կըսպանէ:

Կովկասում բանակութեամբ և զինքով ԱՌԱՋԻՆԸ արագախոյ գնորտները

Խ ը ո լ օ - Լ ի տ օ գ ը ա Ֆ ի ս

Ս. Ի. Բ ի Խ Ո Վ Ի (երբեմն նախաւ)

Գօլովնսկի պրոսպեկտ ստն Օրթլանի, տելեֆոն № 433

Յայտնում է ի գիտութիւն պ. պ. պատեն տաղներին, որ այս տարւոյ նոյեմբերի 1-ից, վիճարտանք ամբողջում իմ սեպտակամութիւնը գումարա-լով, նշանաւոր շաքիով ընդարձակեց և աւելացաւ նոր կանաչարկեղենի և ամենամեծ զինքի արագախոյ մեքենայով՝ իւր բոլոր օժանդակիչ արագա-նեղով: Այս հանգամանքն ինձ հարաւորութիւն է տալիս պատւերները կա-տարել շուտ, ճշտութեամբ և աւելի էժան միւս վիճարտանքներին: Ծան-կանալով վիճարկանք գործը Կովկասում հասցնել իր արժանի բարձրա-թեան, եւ չեմ խնայիր. ոչ մի ծախս, որպէսզի բաւարարեմ ժամանակա-կից անխնայալին Յոյս ունիմ, որ պ. պ. պատեն տաղները, ստանց ու-շադրութեան չեն թողնել վերջնական և կրտսեւն ինձ իրանց յարգելի պատւերներով, իսկ եւ իմ կողմից ամեն նախ գործ կընեմ բաւարարելու պատանջները:

Յարգանքով Ս. Ի. ԲՈՒՅԻՆ

Քէֆ անգղիներ կանգնախ եւ թամազան զիմում է կըրտաչուուն:

—Գէ՛ն աւեր մեզ ձեր այց փոքրիկ կո-շիկը, մենք կը խմենք զրանով հոգեմե-րեքաններին կենացը:

—Հոգեմեքերեքաների կենացը տակի բա-է, կըկնախոքեմով խմէ:

—Դուր ինչ կուսացութեան էր պա-կանում:

—Վերիտան, սերկեր բարեկամ:

—Այց ինչ անուն է. միթէ դա էլ մի նոր ֆրակցիա է:

—Ոչ, ոչ, եւ ուղարկ եմ ասել, որ ձը-խում եմ Վերք՝ գործարանի միախտար:

Խարարալիտաներ բոլոր թիֆլիսի

ԵՐԲ ՈՐ ՇՐՋՈՒՄ Է՛Ր Գօլովնսկի պրոսպեկտ վրայ, միք մո-տանալ Արքունի Բաղրանի զիմաց, Անանանի տանը գտնուող

Օ-ԲՕՆ-ՄԱՐՁԻ

Վ ա ճ ա ո ս ո ս և ը, որ ստաջիկայ տներին համար ստացել է մեծ բանակութեամբ կանանց ու աղամարդկանց արդուազգի պարագաներ, զը-խարկներ, շարժիչ, վիճարկ, փոփոխաներ և այլն և այլն: Մախում է անասելի էժան զիմով:

Սէ.—եւ այժմ ձանձրոյթ եմ պատնա-ում ընդ. դու էլ բոլջ անգամ չես կարո-ղանում ինձ մտա մտա... բայց չէ՛ որ մի ժամանակ երբեւն էրի, թէ անասման սերով սերուն էս ինձ և միտայ այց սիր-վել եւ, որ աղտուն եմ:

Սու.—Իսկ դու այնքան անխնայ գանե-ցիր, որ հաստատեցր մի ամբողջի յիմարի սասմաների, ինչպիսին ես էի այն ժամա-նակս...:

Առաջը.—Ինչպիսին մարդիկ գանազան-ում կենդանիներին: Աշակերտը.—Շարքով:

Աստու

Աստուրական բանկի կառավարիչ Կ. Մ. Ալիխանեան
և Լարիկի բնի պիտ' Պօղոս Ղամբարեան,

—Հը՛, պարոն Պօղոս, քնչպէս են բանկի գործերը
—Ոչինչ, լաւ. բարբ բարեկամներքս տեղեր եմ տուել — ձեզ մօտ քնչպէս է.
—Մենք էլ ձեզ պէտ, ես էլ շատ եմ սիրում լաւ ծանօթ բարեկամներին, գործերը լաւ են
գնում այդ գելպրումս:

Բ Չ Բ Ը Ե Բ Ը Լ պիկեթի մի կտոր
(Յերտանաւ ու բոխիչը կտում են շարքի մտանկայի մօտ)

—Իսկ հոգևորականները, զգում էր մտեղներին:
—Իսկ բոխիչները, զգում էր հիւանդներին:
—Մենք այդ բանին իրատուք ունինք, մենք հեռու-
իջկեան ենք:

—Մենք էլ իրատուք է սովորութիւն ունինք. մենք
ձեզ շափ յուսակնուտ չենք:
—Այ գուց անխիղճներ.
—Իսկ գուց անհույսներ: